

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Polgármesterétől
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358 Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 2795/2015.

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -
a Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciójának jóváhagyásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A koncepció kidolgozásához a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló 1744/2013. (X.17.) Kormányhatározat, valamint a bűnmegelőzésben hatáskörrel rendelkező Mátészalkai Rendőrkapitánysággal, illetve a bűnmegelőzésben szerepet vállaló Városi Közlekedési Polgárőrség és a REND-TEAM Polgárőr Egyesülettel folytatott egyeztetések szolgálnak alapul.

A fent hivatkozott Kormányhatározat értelmében jóváhagyásra került a nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia a 2013-2023. közötti időszakra. A határozat „E” melléklete alapján „Ösztönözni kell az önkormányzatokat, hogy dolgozzák ki a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájukat, illetve amennyiben már rendelkeznek stratégiával, azt vizsgálják felül és korszerűsítsék”.

Mátészalka Város Önkormányzata a 2006-2010. évekre rendelkeztetett közbiztonsági koncepcióval, amely felülvizsgálatra, aktualizálásra, újragondolásra szorul.

A város bűnmegelőzési koncepciója megalkotásának célja egy komplex, stratégiai dokumentum létrehozása, amely a város jelenlegi társadalompolitikai helyzetének, valamint a prognosztizálható jövőbeli változások figyelembe vételével meghatározza a következő években az önkormányzat valamint a bűnmegelőzési szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A stratégiai célkitűzés, hogy Mátészalka biztonságos város legyen, feleljen meg az objektív biztonság követelményeinek és a lakosság elvárásainak.

A Koncepció elfogadása a Polgárőr szervezetek szempontjából is fontos, mivel egyes pályázatok alapfeltétele a Képviselő-testület által jóváhagyott Közbiztonsági Koncepció.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a Koncepció-tervezetet megvitatni és elfogadni szíveskedjenek!

Mátészalka, 2015. május 19.

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a surname.

Hanusi Péter
polgármester

Száma: 2795/2015.

**Mátészalka Város
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési
Konceptiója
2015-2019.**

Készítette:

**Mátészalka Város Önkormányzat
2015.**

Bevezetés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§. (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában.

Ezen feladatának ellátásához egy többszereplős, többirányú koncepció kidolgozása, elfogadása és végrehajtása szükséges, mely két kulcsfogalom köré szerveződik: **közbiztonság és bűnmegelőzés.**

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének jogilag szabályozott tényleges állapota, amely befolyásolja nem csak a polgárok mindennapi életét, hanem az adott település idegenforgalmát, az életminőséget, a gazdasági élet szereplőinek beruházási szándékát. A közbiztonság szervezeti, személyi, pénzügyi feltételrendszerének megteremtése elsősorban állami feladat, de ezen felül jelentős szerepe van az önkormányzatoknak és a civil szerveződéseknek.

Bűnmegelőzés: Az Európai Unió Tanács 2001. május 28-án hozott döntése értelmében „a bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével. „

Konkrét bűnalkalmak csökkentése érdekében a cselekmény elkövetését lehetővé tevő, vagy azt elősegítő körülmények megszüntetése vagy csökkentése érdekében kifejtett tevékenység, mely lehet egy helyi rendelet megalkotása vagy közvilágítás javítása vagy akár önkéntes polgárőri szolgálat.

A bűnmegelőzés fogalmi körébe sorolható még az elkövetővé, áldozattá válás megelőzése keretében a büncselekmény elkövetését, elszenvedését, lehetővé tevő, elősegítő szociális környezeti hatások megváltoztatása, mely főleg az oktatási, nevelési intézményekben felvilágosítással, a szociális alapellátások során nyújtott tájékoztatás révén valósul meg.

A bűnözés okai és feltételei között meg kell említeni:

- a szociális ellátottságot,
- az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget,
- a műveltségi szintet,
- az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát,
- munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket,
- az általános gazdasági helyzetet,
- a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát,
- a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló mikrokörnyezet – család, az iskola, a munkahely és a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolják a bűnözés mértékét és minőségét.

A megelőzést elsősorban a településünkön megjelenő makro – és mikrokörnyezetben lévő okokra figyelemmel kell végezni.

Közvetlen megelőzési cél:

- a bűncselekmények meghatározó közvetlen okainak megszüntetése.

Közvetett megelőzési célok:

- a bűnözővé válás megelőzése,
- a tettenérés kockázatának növelése,
- a lehetséges bűnalkalmak feltárása, azok csökkentése,
- áldozati – sértetti károk mérséklése,
- a bűnözőktől való félelem csökkentése.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- a gyermekek fiatalkorúak, fiatal felnőttek,
- időskorúak,

A koncepció célja

Mátészalka város közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, a megvalósítandó célok, ezen belül a prioritások kijelölése, a végrehajtás személyi, anyagi, pénzügyi kereteinek meghatározása, ezáltal biztosítva az alapvető emberi jogok érvényesülését, egyúttal lehetővé téve polgárainak számára a lehetőségekhez képest a maximális közbiztonságot, megakadályozni az áldozattá válást.

A koncepció célja továbbá, az, hogy a bűnmegelőzésben és bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

Társadalmi, demográfiai helyzetelemzés

Mátészalka Magyarország észak-keleti szegletében, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északi részén helyezkedik el. A város fekvését tekintve az Észak-alföldi régióhoz tartozik, két (Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok) megyével egyetemben. Mátészalka nem tartozik az urbanizált térségek közé, nem úgy, mint Nyíregyháza és Debrecen. A város vasúton és közúton egyaránt jól megközelíthető. Városunk összlakosságának száma 2014. december 31.-i állapot szerint 17.303 fő, ez az előző

évi adatokhoz képest, 38 fő csökkenést mutat. Az összes lakossághoz számítva a 0-14 éves korúak száma 2409 fő, arányát tekintve 13,92 %. A 15-18 éves korúak száma 722 fő, arányuk 4,17 %. A 0-18 éves korú gyermekek száma 3131 fő, mely a lakosság mintegy 18,09 %-át adja, mely a 2013. évi adatokhoz képest 0,04 %-os csökkenést mutat. Az aktív korú (19-62 éves) lakosság száma 14.172 fő, mely a összlakossághoz viszonyítva 81,19 %.

Mátészalka lakónépességének jelentős része a város belterületén él, de elenyésző számban a városhoz szervesen kapcsolódó külterületi részeken is élnek életvitelszerűen emberek, családok.

SWOT ANALIZIS

<p>Erősségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - város a szatmári térség központja, - kereskedelmi és szolgáltatási központ, - erős középfokú intézmények, - nemzetközi tőke húzó hatása, - produktív népesség magas aránya, - ipari park megléte, - pénzintézetek jelenléte, - élő kapcsolat a munkaügyi kirendeltséggel, - széleskörű egészségügyi ellátó rendszer, - helyi média megléte - lokálpatriotizmus, civilszervezetek száma - jó közbiztonság 	<p>Gyengeségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - periférikus földrajzi fekvés, - magas elvándorlási arány, - kedvezőtlen hiedelmek a városról, - felsőfokú szakemberek hiánya, - tartós, magas munkanélküliség, - nagy a segélyezett aránya, - alacsony a felhalmozási tartalék, - elégtelen városmarketing, - turisztikai vonzerő hiánya, - hulladékkezelési gondok, - szabadidős létesítmények száma - új lakások alacsony száma,
<p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kettős határ közelsége, - M3 autópálya közeli nyomvonala, - kedvező központi fekvés, - letelepedett külföldi cégek vonzása, - kp-i akarat a felzárkóztatásra, - Uniós fejlesztési források pályázása, - repülőterek közelsége, - egészségturizmus lehetőségei 	<p>Hátrányok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - önerő hiánya külső források eléréséhez - gazdasági elmaradottság a határmentén, - halmozottan hátrányos helyzet, - a térség infrastrukturális elmaradottsága, - mg. feldolgozóipar helyzete, - kistérségi feszültségek megléte,

Bűnügyi helyzetkép:

Városunk közbiztonsága a térségben betöltött központi szerepe miatt nagyban függ környező települések közbiztonságától.

Az általános közbiztonsági helyzethez képest természetesen Mátészalka is rendelkezik bizonyos specialitásokkal. Bűnügyi szempontból specialitás a városban meglévő

gazdasági potenciál az üzletek, a vállalkozások a várost körül ölelő hétvégi kertek nagy száma és az iskolaváros jellege miatti nagyszámú ingázó tanulói létszám.

Közlekedés szempontjából specialitás a városon áthaladó főútvonal, valamint a városban hozzájuk kapcsolódó nagy forgalmú mellékútvonal.

Közrendvédelmi szempontból specialitás a nagyobb hétvégi szórakozóhelyek, valamint a városra jellemző lakótelepek, illetve hozzájuk kapcsolódó garázsorok.

Mátészalka városának a térségben betöltött központi szerepe generálja a 24 órás rendőri lefedettséget, a társszervek, polgárőrök katasztrófavédelem és a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a közterület-felügyelők szoros együttműködését.

Rendszerek város egy-egy pontjára koncentrált ellenőrző tevékenységek, és bevált a város frekventált területein a gyalogos járőri szolgálat. A szolgálatszervezés alapja a város közbiztonsági helyzetének folyamatos elemzése, melynek eredményeképpen több elfogás végrehajtására került sor.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság prioritásként kezeli a kábítószeres bűnözés elleni harcot. Ugyanakkor az elmúlt időszakban folytatott eljárások rámutattak arra, hogy a korábbi klasszikus kábítószeres háttérbe szorulnak és a piacon egyre nagyobb mennyiségben jelennek meg az ún. új pszichotróp anyagok, illetve ezek különböző válfajai. Problémát jelent, hogy sok esetben az új anyagok nem minősülnek kábítószernek sem és pszichotróp anyagnak sem.

A piac átrendeződéséhez vezetett az is, hogy korábban a városban működő ún. bio-füvek árusításával foglalkozó kereskedelmi egység bezárására is sor került. Folyamatos a terjesztői csoportok felszámolására irányuló törekvés.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság illetékességi területén elkövetett bűncselekmények száma 2013-ban 2102 volt, míg 2014-ben 1885-ra csökkent, ebből Mátészalka Város adatai:

	2013. év Bcs. szám	2014. év Bcs. szám
Mátészalka Város	533	556

A területi elhelyezkedés kapcsán látható, hogy a Mátészalka városban elkövetett bűncselekmények száma nőtt az előző évi adatokhoz képest.

A fiatalok korcsoportja az egyik olyan csoport, akik legveszélyeztetettebb, mind a sértetté válás, mind az elkövetői oldalon. Az eredmények javítása érdekében fontos a rendőri munka fokozottabb aktivitása, ill. a gyámügyi szervekkel való szoros, napi kapcsolat, melynek alapján közösen lehet fellépni a fiatalok deviáns magatartásával szemben. Az elmúlt évbe került bevezetésre a prevenció tiszt

intézménye, aki hivatásos aktív bűnügyi szolgálatú rendőrként fejt ki bűnmegelőzési, illetve nevelési tevékenységet az oktatási intézményekben főállászerűen.

A felnőtt korú elkövetőkre jellemző, hogy többnyire a fiatal felnőtt korúak követnek el bűncselekményeket, és rájuk a vagyoni elleni, ill. erőszakos garázda jellegű bűncselekmények elkövetése jellemző, míg a női elkövetők csalások, okirat hamisítások, ill. testi sértések elkövetőiként jelentkeznek.

Közterületi jelenlét helyzete:

A közterületi járőrszolgálatnak a városokban, a közterületek rendjének fenntartásában meghatározó szerepe van.

A közterületi járőrszolgálat vezénylése elsősorban az Őr-és Járőrszolgálati Alosztály feladata, ugyanakkor kiemelt fontosságú a folyamatos közterületi rendőri jelenlét.

A járőrállomány Mátészalka város közrend - közbiztonságának fenntartását kiemelten kezeli: a belváros és a bűnügyileg frekvenciát szórakozóhelyek, bevásárlóközpontok, pályaudvarok ellenőrzése. A járőr útirányokat a város területén úgy került kialakításra, hogy azok egyrészt átfedjék a város egész területét, másrészt kiemelten kezeljék azokat a fertőzött területeket, ahol gyakrabban következtek el jogsértő cselekményeket. A város területén 6 járőrkörzet került kialakításra: 11 gk. járőr, 3 gyalogos járőr, 3 kutyás járőr, valamint 4 vidéki járőr útirányterv is.

A közrendvédelmi állomány havonta jelen van a – Bűnügyi Osztály által szervezett - körözési ellenőrzéseken, illetve az Igazgatásrendészeti Osztály által végrehajtott vadászati ellenőrzéseken is.

Kiemelendő havi rendszerességgel megtartott fiatalok ellenőrzését szolgáló társhatóságok Gyermekjóléti Szolgálat bevonásával végrehajtott akciók is, melyek végrehajtásában rendszeresen részt vesznek a város közterület-felügyelői is.

Fontos a lakosság szubjektív biztonság érzetének javításának keretében végrehajtott fokozott ellenőrzés sorozat.

A településen előforduló, elsősorban vagyoni elleni és közterületen elkövetett bűncselekmények, illetőleg tulajdon elleni szabálysértések megelőzésére, visszaszorítására, az elkövetők elfogására, a hatékony megelőzési és felderítési tevékenység folytatásához elengedhetetlen a szoros együttműködés a rendvédelem területén feladatokat ellátó szervezetekkel és a lakossággal.

2012. évben kezdődött - Magyarország és Románia közös államhatárának közelében - magyar és román gépjárművezetők által okozott közúti közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében elrendelt, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében végrehajtandó komplex fokozott közlekedésbiztonsági ellenőrzés, amely 2015. évben is folytatódik.

Ennek függvényében fő cél a közlekedési balesetek kockázati tényezőinek csökkentése. Ezen, külföldi állampolgárok, mint okozó által érintett ügyek feldolgozása mindig soron kívül történik különös tekintettel közlekedési bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén.

Az M3 autópálya Ór községig tartó legújabb szakasza 2013. év elején átadásra került, amely megváltoztatta a Mátészalka Rendőrkapitányság illetékességi területén átvezető úthálózat forgalmát is. A 41. sz. főútvonal M3 autópályával párhuzamosan futó szakaszán lezajló járműforgalom jelentősen csökkent ezen okból. Románia és Bulgária uniós csatlakozását követően a 49. sz. és 41. sz. főútvonalakon kiemelkedő tranzitforgalom alakult ki. Az E-útdíj bevezetése óta a tehergépkocsi forgalom jellege szintén megváltozott a 49. sz. főútvonalon.

A korábbi évek tapasztalatai alapján, ahol a 49. sz. főút mentén található településeken átadásra kerültek új kerékpárutak, ott nagymértékben csökkent a kerékpáros balesetek száma. A baleset megelőzés szempontjából tehát további jelentős mértékű esetszám csökkenést eredményezne a Mátészalkát a környező településekkel, valamint ezen falvakat egymással is összekötő kerékpárút hálózat további fejlesztése, kiépítése.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság ellenőrző tevékenysége a személygépkocsik és tehergépkocsik ellenőrzésén túl a gyalogosok közlekedésének ellenőrzésére is kiterjed.

A közlekedésrendészeti ellenőrzés kifejezetten a gyalogosok közlekedésének ellenőrzésére irányul, gyakran a kerékpárosok intézkedés alá vonásával párhuzamban. Ezen tevékenység azért is fontos, mivel ezen két kategóriába tartozó személyek fokozottabban vannak kitéve a sérülés bekövetkezésének lehetőségével.

Tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok

Ismeretlen elkövető ellen indult tulajdon elleni szabálysértési eljárások eredményessége Mátészalkai Rendőrkapitányság illetékességi területén: 30,5 %-os.

A vagyon elleni bűncselekmények közül ki kell emelni a szezonális jellegű tulajdon elleni cselekményeket (falopás, színesfém, termény stb.). Az év során a tetten ért elkövetők esetében minden esetben élt az állomány a szabálysértési őrizet lehetőségével, ahol a törvényi feltételek fennálltak, mely erős visszatartó hatással van a kisebb értékű lopások visszaszorítása terén.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság területén is jellemző, hogy a csempészetre szakosodott bűnözők, a főútvonalak adottságait kihasználva keresztülhaladnak illetékességi területen is. Az úgynevezett „surránó” csempész útvonalak ellenőrzése kiemelten került kezelésre.

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben együttműködő helyi erők:

A közbiztonság és a bűnmegelőzés terén felmerülő feladatokat nem lehet, és nem is szabad egymástól átvállalni. A bűnmegelőzés eredményes megvalósítása érdekében a Kormánynak, a helyi önkormányzatoknak, valamint a helyi közintézményeknek, társadalmi és civil szervezeteknek szorosan együtt kell működniük.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

A helyi bűnmegelőzés személyi és szervezeti keretei igen széles alapokon nyugszanak, magában foglalva a rendőrség mellett a polgárőrség képviselőit, a pedagógusokat, védőnőket, házi orvosokat, a gyermekvédelem és szociális ágazatban dolgozó szakembereket, az alkohol és drogfogyasztás megelőzésében és kezelésében résztvevő legfontosabb szereplőket.

A településen élők szubjektív biztonságérzetének és tényleges biztonságának érdekében fontos, hogy az önkormányzat:

- felismerje, hogy személyi és vagyoni biztonság nélkül nem beszélhetünk szabadságról, a biztonságos környezetben élés alapvető emberi jog,
- felismerje, hogy a bűnözés megelőzése költséghatékonyabb megoldás, mint a bűncselekmények megtorlása,
- a biztonsági szempontok figyelembevételével alakítsa a településpolitikát (pl: településtervezés, közlekedésbiztonsági intézkedések, közvilágítás, útkeresztezések biztonsági intézkedései,)
- prevenciók, rehabilitációs programok, előadások szervezése, koordinálása,
- a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználása,
- bűnmegelőzési – közbiztonsági programok megtartásának támogatása (pl: helyiség biztosítása)
- közterület felügyelet működtetése, megerősítése,

A Közterület-felügyelők létszámában jelentős emelkedés történt. A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény új jogi alapokra helyezte sok helyen, Mátészalkán is ezen a néven működő személyeket és szervezeteket. A törvény célja, a közterületek rendjének és tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme, az e feladatok ellátásához szükséges szervezeti keretek megteremtése, az ezzel összefüggő közszolgálati feladatokat ellátó személyek jogállásának meghatározása.

Lényeges és nagyon jelentős változás a 2012. évi II. törvény, mely a szabálysértésekről és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről rendelkezik.

A szabálysértési jogszabályok meghatározzák azokat a cselekményeket, amelyek esetében a közterület-felügyelő helyszíni bírságot szabhat ki. Ezen cselekmények esetében az alábbi esetekben jártunk el:

- Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése: megállás, várakozás tilalma, záróvonal hatályán belüli várakozás, járdán történő megállás, várakozás, járműforgalom előtt elzárt területen történő megállás, várakozás, nem a menetirány szerinti jobb oldalon történő megállás, várakozás, mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek jogosulatlan használata, behajtási tilalom megszegése, stb.;
- Veszélyeztetés kutyával;
- Csendháborítás;
- Köztisztasági szabálysértés;
- Robbanóanyaggal és pirotechnikai termékekkel kapcsolatos szabálysértések;
- Tiltott szerencsejáték;
- Közkerölcs megsértése;
- Veszélyes tárgyak elhelyezésével kapcsolatos szabálysértések;
- Személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése, stb.

Új elemként jelentkezik tulajdonképpen még mindig a 2013. április 1. napjától, a helyszíni bírsággal sújtható szabálysértések közé sorolt, az 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvény értelmében a tiltott helyen történő dohányzás szankcionálása.

A munka megszervezése során, a jogszabályok által biztosított keretek között arra törekedtünk - figyelembe véve Mátészalka sajátos jellegét-, hogy a közterület-felügyelők, minél közvetlenebb kapcsolatot alakítsanak ki a lakossággal.

A közterület-felügyelők terepjáró gépkocsival ellenőrzik a külterületeket.

A közterület-felügyelőknek nemcsak az a feladatuk, hogy a lakossággal betartassák a jogszabályokat, hanem figyelniük kellett a város működése során felmerülő problémákat, így a balesetveszélyes helyzetek kialakulását, veszélyes járdaszakaszokat, utakat, engedély nélkül használt közterületeket, kivágott fákat, illegális hulladék lerakásokat, engedély nélküli hirdetések elhelyezését, szabálytalan szennyvízkivezetést, stb.

Minden, a város életének szabályos, zavartalan menetét befolyásoló esetben azonnal értesítették az eljárni jogosult hatóságot, vagy szervezetet.

Tapasztalatok szerint, a város lakossága megszokta és elfogadja a közterület felügyelők munkáját, számítanak rájuk, ha gyors intézkedést igénylő problémák merülnek fel részükről.

A települési intézmények feladatai:

A bűnmegelőzés szempontjából jelentős feladatok hárulnak a helyi intézményekre. Ezek azok a közösségi intézmények, amelyek valamely szegmensben keresztül mindenképpen kapcsolatba kerülnek valamely helyi társadalmi réteggel és rálátással bírnak a problémákra.

Az itt dolgozó szakemberek felelőssége, hogy nyomon kövessék, adott esetben feltárják és jelezzék a megfelelő szervek felé a helyi társadalmi problémákat, azokat a neuralgikus pontokat, amelyek generálhatják az áldozattá válást.

Civil társadalmi feladatok:

Ezek azok a szervezetek, amelynek tagjai ténylegesen lefedik a település valamennyi széles társadalmi rétegét, így valamennyi veszélyeztetett elemmel kapcsolatba kerülnek. Az informális kapcsolatrendszerüknek köszönhetően sokkal hatékonyabb a rálátásuk a probléma rendszerére. A közbiztonság és a bűnmegelőzés szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a két polgárőr egyesület a Városi Közlekedési Polgárőrség, és a REND-TEAM Polgárőr Egyesület.

Célok, prioritások

- 1) a személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása,
- 2) közintézmények, környezeti értékek védelmi,
- 3) a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekmények megakadályozása, visszaszorítása,
- 4) vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása a besurranások lopások megelőzése,
- 5) a településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása,
- 6) a közterületek, parkok, játszóterek, rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszerek kiépítése,
- 7) a közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása, (közlekedési lámpák összehangolása, kerékpár utak megépítése.)

Célcsoportok

A 2014. évben elkövetett bűncselekmények áldozatait vizsgálva megállapítható, hogy ezen körben a nők, gyerekek, fiatalok, fogyatékkal élők, vagy külföldiek, 60 évnél idősebb személyek kisebb számot képviselnek. Főleg a gyermekeket és időskorúakat ért bűncselekmények vonatkozásában megállapítható, hogy kiszolgáltatottságuk nagyobb életkorukból adódóan. Sérelmükre elkövetett bűncselekmények elsősorban óvatosságuk hiányából, a gyanakvás nélküli túlzott bizalom meglétéből adódik. Az időskorúak gyakran egyedül állóak, amely miatt még jobban kiszolgáltatottabbak. Nők sérelmére legtöbb esetben valamely közeli hozzátartozó, családtag követ el személy elleni (pl. testi sértés) cselekményt. Fogyatékkal élő, vagy külföldi sértett nem jellemző.

Az elkövetők által tanúsított elkövetési magatartásra fenti sértettek vonatkozásában az a jellemző, hogy a cselekményt, főleg vagyon elleni bűncselekményt, úgy követik el, hogy az áldozatot erőszak nélkül, becsapják, tevékenységüket leplezik, gyakran a bűncselekmény pl. pénzlopás már csak jóval a megtörténtek után derül ki.

Nők sérelmére elkövetett bűncselekmények körébe tartozik a családon belüli erőszak probléma köre is, ahol jellemző a családi veszekedések során bekövetkezett testi sértés.

Gyerekek sérelmére elkövetett pénzlopást, vagy mobil lopást, ill. testi sértést gyakran kortársuk, vagy tőlük csak pár évvel idősebb személy követi el, akár iskolai körülmények között.

Beavatkozási területek

a) Gyermek és fiatalok védelme

A társadalom szempontjából kiemelkedő jelentőségű a jövő generációjának tudatos nevelése, fontos, hogy a gyermekek már egész fiatal korban megismerkedjenek azokkal a helyzetekkel, amelyek révén bűncselekmények áldozataivá válhatnak.

Mátészalkának iskolaváros jellege van. A városban 4 általános iskola, 1 gimnázium, 1 szakközépiskola és 1 alapfokú művészeti iskola van. Az iskolákba sok a vidékről bejáró gyermek.

Ebben a korban a gyerekek és fiatalok szemléletének változtatásában jelentős szerepet töltenek be a pedagógusok és a speciális szolgáltatások szakemberei, akik ebben az életkorban képesek pozitív irányba befolyásolni a fiatalok gondolkodásmódját. Ez a feladat tantervbe építve és külön foglalkozások keretében is megvalósítható.

A fiatalkori bűnmegelőzés másik fontos területe a család. A nevelés, az áldozattá válás veszélyeinek feltárása a családban kezdődik, amelyet kiegészít az intézményi megelőzés. Ezek együttműködésével alakítható ki a gyermekekben az egészséges veszélyérzet és felelősség.

Feladatok:

- 1 fő hivatásos kinevezésével prevenció tiszttal működése a Mátészalkai Rendőrkapitányságon;
- *DADA, illetve az Ovízaru* program működésének biztosítása;
- A család és ifjúság védelme, előadások szervezése a mátészalkai iskolákban,
- Középszintű tanintézmények, a diákok felvilágosítása a megfelelő konfliktuskezelés felé való orientálása,
- „Drogkör” elnevezéssel előadássorozatok megszervezése, lebonyolítása,
- Együttműködés a Családsegítő Központ és ezen belül a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Szórakozó helyek ellenőrzése, a gyermekjóléti szolgálattal közösen,
- Előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását és a bűnözéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos hatását,
- Megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző települési rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos iratanyagot.

b) Családon belüli erőszak megelőzése

A családi élet nagyrészt a falakon belül zajlik, ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy a megfelelő szakemberek fel tudják tárni az élethelyzetekből eredő problémákat, mindazokat a veszélyeket, amelyek a családon belüli erőszak kialakításához vezethetnek. E tekintetben is kiemelt szerepe van az információnak. A területen dolgozó szakembereknek a védőnőtől, a házi orvosokon át a pedagógusig, beleértve a szociális és gyermekvédelmi szakembereket is kellő, naprakész információval kell rendelkezzenek a családok helyzetéről, hogy időben meg tudják tenni a szükséges lépéseket.

Feladatok:

- a kiépített jelzőrendszer hatékony tovább működtetése,
- fokozottan figyelemmel kíséreni szakemberek bevonásával a hátrányos helyzetű családok életvitelét,
- a kialakult szoros együttműködés fenntartása a rendőrséggel, a szociális területen dolgozó szakemberekkel, pedagógusokkal,
- elérni, hogy a családon belüli erőszak ne maradjon családon belül.

c) Áldozattá válás megelőzése

Az áldozattá válás gyakorlatilag minden társadalmi réteget veszélyeztet valamilyen szempontból. A lakosság körében tudatosítani kell, hogy ne csak saját és családjuk személyi biztonságáról gondoskodjanak, hanem fokozottan ügyeljenek a vagyontárgyaik biztonságára is.

Feladatok:

- felvilágosító előadások szervezésével felhívni a figyelmet a bűnözési technikákra, azokra a hibákra, amelyet a potenciális áldozatok elkövetnek és azokat a bűnelkövetők kihasználják,
- civil szervezetek bevonása a felvilágosító munkába, hogy saját rendezvényeiken tudatosítsák a résztvevőkben a veszélyforrásokat,

d.) Időskorúak veszélyeztetettsége

Az utóbbi időben elszaporodtak az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények száma. Ehhez nagyban hozzájárul az idősebb korból eredő látás, hallás, érzékelés csökkenése. Jellemző az idősebb korosztályra, hogy gyanútlan az idegenekkel szemben. Külön problématerületet jelent, amikor valamely hivatalos szerv vagy szolgáltató képviselőinek adják ki magukat a bűnelkövetők. Kiemelt feladat az időskorúak védelme.

Feladatok:

- nyugdíjas klubok megkeresése, ahol azon bűncselekményekre kell felhívni az idősek figyelmét, amelyekkel korukból, fizikai és szellemi állapotukból adódóan leginkább érintettek.

- Speciális felkészítő előadások szervezése kifejezetten időskorúak számára.

c) Közterületek biztonságának fokozása

Az elmúlt évtizedekben jelentősen megváltozott a közúti közlekedés, lényegesen több az utakon a gépjármű, az utak zsúfoltabbak, fokozottabb a balesetveszély.

Az M3 autópálya Ór községig tartó legújabb szakasza 2013. év elején átadásra került, amely megváltoztatta a Mátészalkán átvezető úthálózat forgalmát is. A 49. számú főútvonalon megnövekedett az átmenő forgalom.

A korábbi évek tapasztalatai alapján, ahol a 49. sz. főút mentén található településeken átadásra kerültek új kerékpárutak, ott nagymértékben csökkent a kerékpáros balesetek száma. A baleset megelőzés szempontjából tehát további jelentős mértékű esetszám csökkenést eredményezne a Mátészalkát a környező településekkel, valamint a falvakat egymással is összekötő kerékpárút hálózat további fejlesztése, kiépítése.

A közúti közlekedés mellett a másik fontos tényező a közterületek biztonságának megőrzése, javítása.

Közrendvédelmi szempontból specialitás a nagyobb hétfégi szórakozóhelyek, valamint a városra jellemző lakótelepek, illetve hozzájuk kapcsolódó garázsorok.

A járőrállomány Mátészalka város közrend - közbiztonságának fenntartását kiemelten kezeli: a belváros és a bűnügyileg frekventált szórakozóhelyek, bevásárlóközpontok, pályaudvarok ellenőrzése. A járőr útirányokat a város területén úgy került kialakításra, hogy azok egyrészt átfedjék a város egész területét, másrészt kiemelten kezeljék azokat a fertőzött területeket, ahol gyakrabban követtek el jogsértő cselekményeket.

Kiemelendő havi rendszerességgel megtartott fiatalok ellenőrzését szolgáló társhatóságok, Gyermekjóléti Szolgálat bevonásával végrehajtott akciók is, melyek végrehajtásában rendszeresen részt vesznek a város közterület-felügyelői is.

Feladatok:

- a 49. számú főútvonalon a közlekedési lámpák összehangolása, ezáltal gyorsítva a városon áthaladó átmenő forgalmat,
- a környező településekkel összekötő kerékpárút hálózat további fejlesztése, kiépítése,
- térfigyelő kamerarendszer kiépítése, fejlesztése,
- a fokozott ellenőrzések lebonyolításába a közterület felügyelet, és a polgárőrség aktív bevonása,

Együttműködés, kommunikáció

A város bűnmegelőzés érdekében rendszeres kapcsolatot kell tartani egymással az önkormányzatnak, a területen működő polgárőr szervezeteknek, a rendőrségnek, a közterület felügyeletnek, önkormányzati intézményeknek és valamennyi bűnmegelőzésért tenni tudó civil szervezetnek. A Mátészalkán működő két polgárőr egyesület tagja az Országos Polgárőr Szövetségnek. Az információcserén túl a közös járőrszolgálat is része a kapcsolattartásnak, ezáltal hatékonyan tudnak bekapcsolódni a jogellenes cselekmények megelőzésébe és felderítésébe.

Az együttműködés során az elmúlt években kiemelkedő munkát végzett a Mátészalka Városi Közlekedési Polgárőrség, Rend-Team Mátészalkai Polgárőr Egyesület, melynek során számos sport és kulturális rendezvény biztosításában, közlekedési balesetek helyszínén, kerékpáros iskola kupák, országos és helyi szinten elrendelt fokozott ellenőrzések végrehajtásában segédkeztek.

A jogszabályi módosítások értelmében a közterület-felügyelet szorosabb együttműködést alakítottak ki a rendőrséggel, még szigorúbb adatvédelmi intézkedéseket vezettek be, bizonyos, eddig önkormányzati hatásköröket központi szabályozás alá vontak. Az együttműködés keretein belül a közterület-felügyelők folyamatosan részt vesznek a rendőrkapitányság által szervezett közös akciókban. Az akciók céljaként a szervezők az ifjúságvédelmet, valamint az egyes vendéglátó egységek szabályszerű működésének ellenőrzését, a közterületek folyamatos ellenőrzését jelölik meg. A Rendőrséggel közös feladatvégzés hivatalossá tételére 2013-ban megállapodást kötött Mátészalka Város Önkormányzata a Megyei Rendőr-főkapitánysággal, ez alapján azóta is folyamatos együttműködés tapasztalható.

Különösen fontos a közterület-felügyelet és a rendőrség együttműködése során az a gyakorlat is, hogy a vendéglátóhelyeknek és környéküknek hétvégeken, éjszaka tartott ellenőrzése során, a két szervezet munkatársai együtt dolgozzanak.

A közterület-felügyelők jó munkakapcsolatot alakítottak ki a rendőrséggel, katasztrófavédelemmel, NAV szakembereivel, ÁNTSZ munkatársaival, valamint a város mindkét polgárőr szervezetével. A közterület-felügyelők sok esetben, segítséget nyújtanak a Polgármesteri Hivatal osztályainak, munkatársainak. Ha szükséges helyszíni szemlék megtartásában segítettek, hogy a bármilyen szempontból veszélyessé válható helyszíneken biztosítsuk az ügyintéző zavartalan munkáját (pl. közmunkaprogram résztvevőinek ellenőrzése).

2005. óta együttműködési megállapodás van a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Gyermekjóléti Szolgálatával és a Városi Rendőrkapitányság között. Célja, hogy a város gyermek- és ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni.

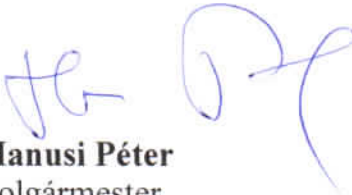
A Rendőrkapitányság a közösségek fórumain (rendezvények szervezése alkalmával) megragadja a lehetőséget a lakosság tájékoztatására, pl. az egyes bűncselekmények jellemző elkövetési magatartásait, az áldozattá, sértetté válás megelőzésének

lehetőségeit, a lakosságot közvetlenül érintő szabályokat ismerteti, a gyermekek és fiatalok védelmével kapcsolatos feladatokra, tudnivalókra hívja fel a figyelmet.

Az önkormányzatnak ki kell használni a rendelkezésre álló kommunikációs csatornákat, a helyi sajtót, az internetes felületet a különböző fórumok, közmeghallgatások, sajtótájékoztatók adta lehetőségeket. Ennek alapján kiépíthető egy lakossági jelzőrendszer, amely elősegítheti a bűnmegelőzést.

A koncepció megvalósításának forrása

Az önkormányzat támogatja a rendőrség, a polgárőrség szervezetét és a helyi civil szervezeteket. A költségvetés tervezésénél erre források kerülnek elkülönítésre. Ezen túlmenően pályázatok benyújtásával, külső szponzorok, vállalkozások bevonásával kell feltárni az újabb forráslehetőségeket.

Hanusi Péter
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2015. () Kt. számú

HATÁROZATA

Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepciójának jóváhagyásáról

A Képviselő-testület

Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját az előterjesztés szerint elfogadja.

Mátészalka, 2015. május

Hanusi Péter
Polgármester

Dr. Takács Csaba
Jegyző

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA:

Ikt.sz.: 2795/2015.

Előterjesztés Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési
Koncepciójának jóváhagyásáról

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna - aljegyző

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

Előterjesztést ellenőrizte:

Ellenőrzés időpontja: 2015. május 19.

Előterjesztést jóváhagyta: 2015. május ...

